

10. januar 2023  
Sag 25-03-0004

## Referat for 52. møde i DANAKs Sektorudvalg for miljøområdet

- Tid:** 22. november 2022, klokken 10.00 – 13.30
- Sted:** DANAK, Dyregårdsvej 7, 2740 Skovlunde
- Deltagere:** Formand Anders Kjærulff Svaneborg (Eurolab Danmark)  
Lea Mejdahl Lind (Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for kemiske og mikrobiologiske miljømålinger)  
Gitte Gadegaard Rasmussen (Eurolab Danmark)  
Lars K. Gram (Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for måling af emissioner til luften)  
Helle Rüz (Miljøstyrelsen)  
International Manager Erik Øhlenschläger (EOE)  
Sektionsleder Kirsten Marie Rosenberg (KMR)  
Udvalgssekretær (og ledende assessor) Hanne Bitten Rasmussen (HBR)
- Afbud:** Pia Lassen (Nationalt Center for Miljø og Energi)  
Maria Bech Poulsen (Nationalt Center for Miljø og Energi)  
Michael Hastrup (Miljøstyrelsen)  
Claus Backalarz (Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for støjmåling)  
Direktør Jesper Høy (JH)
- Referent:** Hanne Bitten Rasmussen
- Kopi af referat:** Alle deltagende og afbud

## 1 Velkomst ved formanden:

Anders Kjærulff Svaneborg (AKS) bød deltagerne velkomne på udvalgets vegne og medlemmerne præsenterede sig.

## 2 Fastlæggelse af dagsorden. (AKS)

Der var ingen yderligere forslag til punkter på dagsordenen

## 3 Godkendelse af referatet fra udvalgets foregående møde (AKS)

Referatet fra foregående møde blev godkendt. Referatet er tilgængelig på DANAKs hjemmeside

<https://danak.dk/mappe-3/sektoerudvalg/miljoomradet>

## 4 Status for medlemmer af sektoruudvalget (HBR)

Lea Mejdahl Lind er tiltrådt som repræsentant for Miljøstyrelsens reference laboratorium efter at Jes Leisgaard Poulsen ikke længere er hos Reflab.

Maria Bech Poulsen er tiltrådt som repræsentant for Nationalt Center for Miljø og Energi efter at Christian Monies er gået på pension.

Øvrige siddende repræsentanter i sektoruudvalget skal genudpeges i 2023.

Desuden skal der ske en udpegning af repræsentanter fra Dansk Industri og Kommunernes Landsforening, hvor der er vakante positioner. Kommunernes Landsforening er kontaktet mhp. udpegning af et medlem til sektoruudvalget fra 2023. Dansk Industri kontaktes ligeledes.

Miljøstyrelsen har en vakant position og kan muligvis udpege et medlem med mikrobiologisk baggrund.

En opdateret medlemsoversigt er vedlagt referatet.

## 5 Orientering fra DANAK

### 5.1. Nye medarbejdere (KMR)

En LA er gået på pension ved årsskiftet 2021/2022, og stillingen er besat fra december 2021 til kalibreringsområdet. Pt. beskæftiger fem medarbejdere sig med prøvning indenfor miljøområdet.

Der blev rejst spørgsmål fra Force til tekniske assessorerers områder, om eksempelvis alle luftlaboratorier kan have den samme tekniske assessor, hvilket fra laboratoriet ses som en stor fordel. DANAK vurderer at det ikke vil være praktisk muligt over tid. DANAK forsøger at få klædt de tekniske assessorer på via fyraftensmøder, så der bliver lavet en ensartet bedømmelse og desuden er LA med til at sikre processen. Der er møder mellem LA'ere ca. en gang om måneden for at sikre fagligheden. Desuden er der et rotationsprincip hvor DANAK skifter TA med regelmæssige mellemrum for netop at undgå en uensartet bedømmelse. Referencelaboratorierne er opmærksomme på at få præciseret ting der er uklare i metoder, hvilket også understøtter en ensartet bedømmelse.

### 5.2. Status for DANAKs mål (KMR)

DANAK har fastsat mål i form af tidsfrister for: DANAKs udsendelse af rapporter, udførelse af kontorbesøg og besvarelse af afvigelser. Forslag til andre/ændrede mål er velkomne.

Målopfyldelse: (kunderettede mål)

- DANAKs mål for 1. halvår 2022 er, at 87 % af rapporterne skal sendes senest 4 uger efter afslutning af besøget eller modtagelse af materiale vedrørende besøget. DANAK opfyldte knap målet, idet 86 % blev sendt til tiden.
- I 2. halvår er kravet skærpet til, at 75 % af rapporterne skal sendes senest 3 uger efter afslutning af besøget eller modtagelse af materiale vedrørende besøget. DANAK opfylder indtil videre målet, idet 77 % foreløbig er blev sendt til tiden. Det noteres at fremsendelsen af rapport ofte er afhængig af input fra eksterne medarbejdere (TA'er), hvorfor en skærpet målsætning kan blive svær at nå.
- Målet om at 85 % af alle besøg skal udføres +/- 3 mdr fra systemdatoen er knap overholdt, idet 83 % af besøgene er holdt til tiden. Kommentar fra Gitte om at det er rart hvis besøg over flere dage holdes nogenlunde sammenhængende.
- Målet om at 87 % af afvigelser skal være lukket 4 uger efter kundens redegørelse for korrigerende handlinger er overholdt, idet 88 % blev lukket til tiden.
- Spørgsmål til tidsfrister på ansøgninger. DANAK er udfordret på hvordan tidsfristen skal lægges. Der er ikke fastlagt mål fra DANAKs side men der arbejdes på, at det kan ske mere "automatiseret" fremover. Der sker også en koordinering med de tekniske assessorer om at kunne løfte opgaven. Udvidelsesrapporter bruges til at sikre at vi har det nødvendige materiale at arbejde med og yderligere er det muligt at aftale med Ledende Assessor når sager haster.

### 5.3. Kundetilfredshed (KMR)

Kundetilfredsheden ligger ret konstant lige omkring 6,0 på en skala fra 1- 7, den er dog her i 2022 er steget til 6,2 efter i 2021 at være faldet til 5,7.

Svarprocenter var i 2021 33 % og er indtil nu 28 % i 2022.

DANAK har søgt at øge besvarelsesprocenten ved at anmodning om vurdering nu udsendes nu kunderne, når DANAKs rapport er afsendt, og ikke som tidligere, når besøget er afsluttet. Herudover er nyligt indført mulighed for at besvare enkelte punkter med "ikke relevant".

Hvert akkrediteringsnummer modtager ét spørgeskema.

### 5.4. DANAKs økonomi og priser (KMR)

DANAK kom bedre end budgettet ud af 2021 med et overskud på 1369 t.kr, hvor vi havde budgettet med et underskud.

En del af det positive resultat skyldes færre udgifter til rejser ved besøg og ved internationalt samarbejde, men hovedparten skyldes en bedre produktivitet og forventes således også at være til stede de kommende år.

Dette økonomiske råderum er anvendt til nedsættelse af priserne.

- Administrationshonoraret pr akkreditering, der i 2021 var 6.411 kr. bortfalder, mens administrationshonoraret pr ordning (scheme) øges fra 2170 til 2550 kr.
- Opkrævningen af administrationshonorar ændres, så det opkræves fra ansøgningstidspunktet og ikke fra akkrediteringstidspunktet.
- Timepriserne for ledende assessorer og tekniske assessorer/særlige sagkyndige skal fremover være den samme og fastsættes i 2022 til 1.300 kr.
- Timeprisen for ledende assessorer ville med P/L-regulering skulle være 1.414 kr. og timeprisen for tekniske assessorer/særlige sagkyndige ville med P/L-regulering skulle være 1.254 kr.

- Den effektive P/L regulering er for 2021-2023 fastsat til 3,9 % som DANAKs ny timesatser forventes reguleret med.

Samlet koster ændringen af prispolitikken 2,8 mio.kr. i 2022, og vi forventer et underskud på omkring 1 mio.kr. i 2022. Vi forventer, at det årlige underskud kan reduceres i de kommende år, ved fortsatte effektiviseringer.

DANAK har i foråret 2022 købt vores nuværende domicil som vi nu er ved at renovere. Vi forventer at de årlige omkostninger til husleje reduceres med godt 500 t.kr. årligt.

Der blev spurgt ind til hvilke former for effektiviseringer DANAK forestiller sig. Effektiviseringer ligger primært i Cert indenfor tilsynsfrekvenser mm. samt generelt med mere effektivt IT system bl.a. DANAKs web-tool (til metodelister), som er ved at blive opgraderet. Der laves projektmål i begyndelsen af 2023 som vil adressere effektivisering. Laboratorieområdet har typisk været det mest strømlinede i DANAK.

Lars fra Force spurgte ind til om man ved brug af udvidelsesskemaer – kan lave et mere smidigt skema til ændringer for flere metoder? Ved aftale med ledende assessor vil der kunne laves andre typer af skemaer relevant for dokumentation og indstilling af flere ændringer, hvilket også vil lette arbejdet for både den tekniske assessor og DANAK.

## **5.5. Orientering om drøftelser med Sikkerhedsstyrelsen om hvorvidt DANAK er omfattet af offentlighedsloven (KMR)**

Akkrediteringsområdet har i Erhvervsfremmeloven været undtaget fra muligheden at søge aktindsigt. Det forhold har dog ændret sig frem og tilbage i forbindelse med henholdsvis opdatering af Lov om offentlighed i forvaltningen og senest Produktloven.

Foranlediget af DANAKs afslag på en anmodning om aktindsigt er gennemført en proces for at afklare, om DANAKs akkrediteringssager er omfattet af offentlighedslovens muligheder for aktindsigt. Dette kan have stor betydning for DANAKs og certificeringsorganernes arbejde samt for certificeringsorganernes kunder.

DANAK orienterede om et forløb, hvor DANAK har modtaget en anmodning om aktindsigt i en akkrediterings/tilsyns-sag, og hvor DANAK har afvist anmodningen om aktindsigt, med henvisning til, at DANAKs akkrediteringssager ikke er omfattet af lov om offentlighed i forvaltningen. Denne afvisning var blevet påklaget til Sikkerhedsstyrelsen, der har bedt DANAK genbehandle anmodning efter offentlighedsloven. DANAK har bedt Sikkerhedsstyrelsen genoverveje denne beslutning.

DANAK har siden modtaget en afgørelse fra Sikkerhedsstyrelsen om, at SIK er enig i, at DANAK er ikke er omfattet af lov om offentlighed i forvaltningen, bl.a. på baggrund af, at DANAK ikke er oprettet ved lov. Herved bliver overvejelserne om, at også prøvnings-, inspektions- og certificeringsaktiviteter kan være omfattet af offentlighedsloven ikke aktuelle.

## **6 Revision af kommissorium for sektorudvalget (KMR)**

Som opfølgning på sidste møde, har bestyrelsen godkendt nye kommissorier for DANAKs sektorudvalg, herunder dette udvalg.

Udvalgets kommissorium blev kort gennemgået. Kommissoriet ses på DANAKs hjemmeside. <https://danak.dk/mappe-3/sectorudvalg/miljoomradet>.

I kommissoriet angives generiske kategorier af medlemmer, i stedet for fx navngivne styrelser, der ofte skifter navn. Det fremgår også, at referat af udvalgets møder vil blive lagt på DANAKs hjemmeside.

## 7 Internationalt (EOE)

### 7.1. Fusion af ILAC og IAF

Det drøftes fortsat, hvad basis for den nye organisation, der eventuelt skal afløse IAF og ILAC, skal være. DANAK ønsker, at det skal være en paraplyorganisation for akkrediteringsorganer, hvor stakeholderne bliver hørt. Andre ønsker, at det skal være en organisation for alle, der arbejder med conformity assesment, dvs. akkrediteringsorganer, laboratorier, inspektions- og certificeringsorganer, myndigheder, scheme-ejere og brugere.

DANAK ser det som et problem, hvis nogle interessenter bliver medlemmer med stemmeret og andre ikke gør. Fortalerne for en organisation med stemmeret for flere interessenter har prøvet at forcere en beslutning herom igennem, men DANAK og andre europæiske akkrediteringsorganer bad om en ekstraordinær generalforsamling i ILAC, hvor det viste sig, at modstanden mod denne organisation var større end forventet.

### 7.2. ILAC Accreditation Committee (AIC)

EOE orienterede om aktiviteterne i AIC, hvor fysiske møder har været aflyst de seneste tre år. Det er dog lykkedes at revidere de fleste ILAC dokumenter, selvom enkelte, fx ILAC P9 om politik for præstationsprøvnings ”hænger”, da en afklaring af problemstillingerne bedst løses i et face-to-face forum.

Nyligt opdaterede dokumenter er ILAC P10 om sporbarhed, hvor særligt problemstilling med referencematerialer fra den amerikanske farmakopé, USP, giver udfordringer, da disse ikke er koblet op på CIPM-MRA/ILAC systemet. Endelig er ILAC G24 om kalibreringsintervaller færdigrevideret i samarbejde med OIML efter 10 år.

Af andre emner nævnte EOE et gennemført seminar om digitalt SI / digitale certifikater, igangværende høring om International Vocabulary of Metrology, VIM, 4. udgave, hvor rigtig mange høringssvar nu skal behandles af arbejdsgruppen, hvorefter der afventes en ny Committee Draft, en CD2. Der afholdes et seminar om ISO/IEC 17025 i Belfast med tema bla.

Overensstemmelseserklæringer og måleusikkerhed for prøveudtagningsprocessen. Sluttelig afventes der en beslutning til marts 2023 om ISO/IEC 17025:2017 skal revideres her efter fem år, eller om standarden blot skal konfirmeres for en ny femårs periode. ILAC vil formentligt indstille til ISO ikke at revidere.

## 8 Opfølgning på emner fra udvalgets foregående møde (HBR)

Aktion	Ansvarlig
Udpegning af nye medlemmer for året 2022.	HBR
Er akkrediterede laboratorier interesseret i at deltage i Sektorudvalg for miljøområdet?	Eurolab
Usikkerhedsberegning.	Eurolab
Uoverensstemmelse mellem to Mikrobiologiske metoder til bestemmelse af samme parameter.	MST
Evt. fyraftensmøde for TA'ere omkring tilsynet med brug af EDB og mulig opdatering af AML 3.	DANAK

Udpegning af nye medlemmer for året 2022: Som ovenfor nævnt er Lea Mejdahl Lind og Maria Bech Poulsen begge ny-udpegede til udvalget. Se yderligere under pkt. 4 i indeværende referat.

DANAK følger op vedr. interesse for deltagelse i sektorvalget fra akkrediterede laboratorier og Eurolab følger op omkring usikkerhedsberegning. Udklip fra sidste referat.

*AB 13: Usikkerhedsberegning i forhold til Mikrobiologi var lidt vanskeligt at læse og desuden var der nogle ting omkring usikkerhedsberegning for kemien, som ønskes drøftet. Eurolab vil vende tilbage med input.*

Tilbage melding fra MST vedr. mikrobiologisk metode. Opgaven ligger hos Reflab og bliver prioriteret med ind i projektplanen.

Christian Monies rejste sidst spørgsmål omkring TA'eres bedømmelse af brug af EDB i laboratoriet ift. opdatering af AML 3. Det vurderes at det ikke er selve IT-systemet som skal auditeres, men audit af at IT fungerer på brugerfladen. Brug af datasæt for at sikre kontrol af regneark har før været prøvet, men har ikke vist sig at give væsentlig bedre bedømmelser.

## 9 Orientering om kravdokumenter og guidelines for akkreditering (KMR)

KMR gav en kort oversigt over nye/reviderede kravdokumenter:

År 2022:
AB 2 – DANAKs akkrediteringsmærke og henvisning til akkreditering – 2022.09.16
AMF 03 – Reverifikation af måleinstrumenter – 2021.12.15*
AML 17 – Intern audit og ledelsens evaluering – 2022.02.02
AML 18 – Angivelse af akkrediteringsområde – 2022.02.02
AML 23 – Beskrivelse af DANAK akkreditering samt angivelse af sporbarhed – 2022.08.10
AML K02 – Måleevne for skydelærer og mikrometerskruer – 2022.10.06
AML K05 – Kalibrering af temperaturmålere i luft og temperatur-genererende udstyr – 2022.01.25

\* mindre opdateringer noteret til næste revision

Det blev nævnt, at ISO/IEC 17043 om præstationsprøvnings forventes udgivet i starten af 2023 og nu har samme struktur som ISO/IEC 17025.

## 10 Orientering fra deltagere, myndigheder, evt. ny lovgivning o.a.

Helle informerede fra MST: Nyt udkast til Drikkevandsbekendtgørelsen har været i høring: <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/66885>

Bekendtgørelsen er ikke trådt i kraft, pga. manglende høringsvar fra andre ministerier, der pt. ikke har mulighed for at afgive høringsvar før efter regeringsdannelse.

Implementering af det reviderede Drikkevandsdirektiv forventes i løbet af første halvår 2023, og dette vil give anledning til en opdatering af Drikkevandsbekendtgørelsen og Analyse kvalitetsbekendtgørelsen.

Miljøstyrelsen ønsker at muliggøre indrapportering af kvantifikationsgrænser sammen med resultater i fagdatasystemerne. Fagdatasystemerne kan i dag ikke håndtere kvantifikationsgrænser, hvilket gør det

problematiske i forhold til indrapportering af resultater målt i udlandet. Der vil blive udsendt en høring i starten af 2023. Kunden kan vælge. Lars fra Force kommenterede: Laboratorierne er udfordret på forskellige krav til rapportering. Vil helst nøjes med et krav.

National Stofkodeliste. Miljøstyrelsen arbejder sammen med Danmarks Miljøportal på et projekt, der muliggør tilknytning af mange metadata til de kemiske parametre, der findes på Sckodelist 1008 (parameterlisten). Det drejer sig om informationer, der bidrager til entydig stofidentifikation men også yderligere informationer som grænseværdier. Intentionen er, at Miljøstyrelsen vil varetage governance af parameterlisten når systemet er udviklet i 2023.

Der har været møde med laboratorierne. De kan være udfordret akkrediteringsmæssigt ift. at det skal gøres i praksis. Det er svært pt. at sige hvor mange stoffer det drejer sig om.

Det blev drøftet hvorvidt DANAK vil kunne håndtere opdatering med ID for de kemiske stoffer som administrative ændringer således at det ikke bliver for tung en proces for laboratorierne.

Der har været stor efterspørgsel på vejledning omkring prøvetagning og analysemetoder af byggeanlægs-affald. Miljøstyrelsen arbejder på at finde finansiering til at udvikle regler og vejledninger på området. Her vil prøvetagning være meget væsentlig. Repræsentativ prøvetagning er den stor udfordring.

Formand Anders Kjærulff Svaneborg oplyser at han nu er Eurolab repræsentant i Eurochem (erstatte Lorens Sibbesen).

## 11 Eventuelt, herunder fastlæggelse af næste møde.

Der var ingen emner til eventuelt, men det blev drøftet at et indlæg om støjmåling, der også er omfattet af BEK 2362 "Bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger", ville være interessant ved næste sektorudvalgs møde. HBR kontakter Claus Backalarz.

Næste møde er fastsat til **tirsdag 28. november 2023, kl. 10-14.**

## 12 Aktioner fra mødet:

Aktion	Ansvarlig
Udpegning af nye medlemmer for året 2023.	HBR
Er akkrediterede laboratorier interesseret i at deltage i Sektorudvalg for miljøområdet?	DANAK
Usikkerhedsberegning.	Eurolab
Uoverensstemmelse mellem to Mikrobiologiske metoder til bestemmelse af samme parameter.	MST
Indlæg om støjmåling ved Claus Backalarz (Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for støjmåling)	HBR